

I N F O

Steven (*Seks, laži in videotrakovi*) Soderbergh bo enkrat v drugi polovici tega leta začel snemati *Devil's Island* (Warner Bros.), katerega scenarist je Lem Dobbs (ki je napisal scenarij tudi za *Kafko*, pred nedavnim končan film v Soderberghovi režiji

* * *

Pri Warner Bros. napovedujejo dva »blockbuster sequela«: *Batman 2* in *Beetlejuice 2*; oba bo režiral Tim Burton in v obeh bo v glavni vlogi nastopil Michael Keaton

* * *

Avstralsko državno filmsko podjetje *South Australia Film Corp.* je pred razsodbo rešilo vladno posojilo v višini 2,4 mil. avstralskih dolarjev, vendar pod pogojem, da se prestrukturira, skrči število zaposlenih in drastično zmanjša stroške (vsaj za 300.000 avstralskih dolarjev na leto)

* * *

Belgijska zveza filmskih kritikov je prvo nagrado za najboljši film leta 1990 dodelila *Kratkemu filmu o ljubezni* Krzyszstafa Kieslowskega, ki mu je največjo konkurenco pri izboru predstavljala David Lynch s svojim filmom *Divji v srcu*

* * *

Novozelandski režiser in igralec Ian Mune (*Most za nikamor* /*Bridge to Nowhere*, 1985/), ki je 18. februarja začel snemati *The End of the Golden Weather*, je po sklepu britanske kraljice postal »Officer of the Order of the British Empire« zaradi svojih zaslug v filmski industriji

* * *

I N F O

no kopijo njene »zamrznitve«. Isti lokal, isti protagonisti, le smer njihovega gibanja je nasprotna. Tokrat se tudi Kit napoti v pravo smer — k tistem, ki jo je ustvaril! Da to velja obenem tako za romaneskno junakinjo, ki se sooči z romanopiscem (Paul Bowles), kot tudi za filmsko junakinjo, ki jo izza kamere čaka režiser (Bernardo Bertolucci), je le eden od možnih nastavkov za

nove razprave o prepletanju dveh medijev, literature in filma.

Kar je morda pomembnejše, je spoznanje, da se je mogoče izgubiti zgolj v prostoru, nikoli na površini. »Are you lost?« vpraša pripovedovalec/pisec. »I am«, odgovori Kit. Ni naključje, da se potrditev lastne izgubljenosti izreka z natanko istimi besedami kot zatrditev lastne identitete: *I am*, jaz sem! Telo v praznem

prostoru na začetku, prazen prostor v telesu na koncu, vmes pa dolgo in naporno potovanje — tak je najkrajši povzetek Bertoluccijevega filma!

STOJAN PELKO

DRUGSTORE KAVBOJ

DRUGSTORE COWBOY

režija: Gus Van Sant
scenarij: Gus Van Sant, Daniel Yost
fotografija: Robert Yeoman
glasba: Elliot Goldenthal
igrajo: Matt Dillon, Kelly Lynch
produkcija: Avenue Pictures, ZDA, 1989

Drugstore Cowboy, je film o marginalcih. Vsi filmi o marginalcih so potem vedno filmi z marginalno vsebino, obratno pa ni vselej res... nenazadnje lahko v to, zadnjo vrečo vržemo tudi slabe filme! Toda to pač ni vprašanje, ki si ga kaže postaviti na tem mestu. Zanima nas nekaj drugega: Vprašamo se, ali je *Drugstore cowboy* kot film o marginalcih obenem tudi marginalni film, in odgovorimo: Ne, znotraj razmerij sodobne — star je dve leti — produkcije, gre za krepko osrednji izdelek. Kar pomeni, da predstavlja za gledalca film marginalne vsebine in nemarginalnega statusa, celo v primeru najslabše izvedbe, vsaj osvežitev. V režiji Gusa Van Santa Juniorja pa naš film raven te minimalne zahteve krepko presega. Celotno več — morda bomo nekoč smeli reči, da gre za primer ekvivalente vrste avtorjev, ki so z vsakim filmom boljši. Po kratkem dokumentarcu *Ken Death Gets Out Of Jail* in

zkoproračunskem nokturnu *Mala Noche* (1986) je s takimi sodbami še vedno boljše počakati. Nikakor pa ne bo prezgodaj Van Santa označiti za odličnega poznavalca in opazovalca podzemne ameriške socialne, ki bo Portlandu, kamor najraje razporeja svoje junake, postavil filmski spomenik, kakršnega je John Waters že sezidal Baltimoru. Podzemna sociala torej. Ta je Van Santu nekaj primarnega, moralne dvoreznice pridejo šele potem... torej nekaj Davidu Lynchu inverznega. In naprej: Kaj pomeni biti na tem področju odličen, poznavalski opazovalec?

V prvi vrsti popoln izogib sentimenta, ki je v filmu o drogah in spremljajočih pojavih nevarno odvečen. Glavni junak sme torej povedati, da je narkoman zato, ker mu je tako pač všeč — in pika. Lekarn ne ropa zaradi denarja, temveč zaradi mamila. Vse je zelo preprosto, Van Sant moraliziranje sovraži. Prav tako film ponudi izogib straight-družbeni kritičnosti, ki je v tovrstnem filmu nevarno dolgočasna. Čisto brez problemov s filmom pa nas Van Sant le ne pusti.

V udarni lekarniški mešanici filmov *Bonnie & Clyde*, *Easy Rider* ter *Otroci s postaje Zoo* se odpre nov problem. Gre za vprašanje filmskega naslovnika kot problema, ki je tako značilen, da filme o marginalcih že naravnost zameji in definira. Pri čemer bera z narkomani, gayi in dušno bolnimi najbrž še ne bo izpolnjena. Govorimo o scenarijističnih pasteh, kjer mora pisec s filmom zvoziti med Scilo insiderskih očitkov, da je stvar preveč »površna«, da »njihovih« problemov ni zagrabil »zares« ..., ter Karibdo generalnega občinstva, ki filmu po drugi strani očita hermetično samoumevnost in navijaško pristranost.

Pomeni, da se mora film odločiti, komu bo namenjen. In to je temelj-

na odločitev. Naš film je lep ravno zato, ker dá vedeti, da se tega, komu je namenjen, zaveda tudi sam. Zaveda se, da zmore ugoditi obema stranema, tako intravenoznim odvisnežem kot njihovim materam. Prvi bodo zato gledali pošten polidokumentarec o sebi, slednje pa se bodo začele spominjati, kako prijetno-subverzivno jih je pri srcu ščegatalo daljnega 1967. leta, ko je bila Faye Dunaway še Bonnie in Warren Beatty še Clyde.

Ja, tudi Van Santovi igralski zasedbi konec osemdesetih se ni treba sramovati lastnega dela. V zgodbi o plenilskem druženju dveh narkomanskih parov, ki se po smrti ene od članic konča z metadonsko terapijo idejnega vodje, ni slabega interpretata. Mirno lahko potrdimo tujemu kritičnemu vzkliku, naj Matt Dillon blagoslovi dan, ko je trčil v Gusa Van Santa, saj ni bil še nikoli boljši. Režiserjeva odločitev, po idealom brat-packa precej tujemu ter delikventstvu naklonjenemu profilu Dillonovih izvedb v filmih *Rumble Fish* (1983), *Flamingo Kid* (1984) in *The Big Town* (1987), ne sme presenetiti. Njegove filmske žene Kelly Lynch pred tem filmom nismo poznali. Glede na pokazano in odigrano, je to škoda. Bolj znan nam je William Burroughs, ki nam v nad-cameo vlogi ostarelega (kako bi vendar drugače) klero-junkieja pove nekaj najrazumnejših idej na temo narkomanije sploh.

Ko napove, da bo v prihodnosti ameriška desnica za vzpostavitev policijske države najprej kot pretežno zlorabila vprašanje mamil, kot insider na generalno publiko naslovi apel tako učinkovito ter nepretenciozno, da doseže (tako kot obenem naš film v celoti) dvoje: Prvič, uspe mu zdramiti uspravno žilico objektivne presoje v dezinformiranem generalnem občinstvu ...

TOMAŽ KRŽIČNIK

